



Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 5:46, leidžiasi 7:49.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIII

Library of Congress Gr. 5c
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Gegužio-May 3 d., 1971 m.

Kaina 15c

104

SEKRETORIUS ROGERS ARABU VALSTYBĖSE

SOVIETŲ STATISTIKOS ŠVIESOJE OKUP. LIETUVOS GYVENTOJAI

Sovietų Sąjungoje ir okup. Lietuvoje 1970 m. sausio 15 d. įvykus gyventojų surašymui, Maskvos Centrinė Statistikos Valdyba pateikė antrąjį tos Valdybos pranešimą ("Tiesa", nr. 89, š. m. balandžio 17 d.). Naujasis pranešimas liečia Sovietų Sąjungos tautybes — surašymo duomenis, Sovietų Sąjungos gyventojų sudėtį pagal lytį, amžių, santuokų skaičių, išsilavinimą, tautybę, kalbą ir pragyvenimo šaltinį. Prieš tai Sovietų Sąjungoje vykęs gyventojų surašymas buvo 1959 m. Dabar palyginami abiejų surašymų ir dar senesni duomenys.

Kiek gyventojų Sovietų S-goje

Pagal paskelbtus duomenis, 1970 m. sausio 15 d. gyventojų skaičius siekė 241.7 mil., tuo tarpu 1959 m. jų buvo 208.8 mil., gi 1938 m. — 190.7 mil. Įdomesnis bruožas — gyventojų skaičius žymiai padidėjo miestuose ir sumažėjo kaimuose, tiksliau — kolchozuose. Būtent, 1959 m. kaimuose gyveno 108.8 mil. gyventojų, o miestuose — 100 milijonų, gi 1970 metais miestuose jų jau buvo 136 mil., o kolchozuose bei sovchozuose — 105.7 mil. arba santykis buvo 56:44.

Kiek gyventojų Lietuvoje

Mums įdomūs duomenys, liečiantys gyventojų Lietuvoje, kitose Baltijos valstybėse. Dabar paskelbta, kad gyventojų skaičius Lietuvoje, 1970 m. sausio 15 d., siekė 3.128.000, gi 1959 m. gyventojų surašymo duomenimis, jų buvo 2.711.000. Taigi, per 11 metų gyventojų skaičius padidėjo 417.000.

Kituose Baltijos kraštuose — Latvijoje 1970 m. gyventojų buvo — 2.364.000, gi 1959 m. — 2.093.000 padidėjimas — 271.000. Estijoje 1970 m. gyventojų buvo 1.356.000, gi 1959 m. — 1.197.000, padidėjimas — 159.000.

Lietuviai visoje Sov. Sąjungoje ir Lietuvoje, jų skaičius

Paskelbtame pranešime gyventojų pasiskirstymą pagal tautybę ir gimtąją kalbą skyrta 14 skyrius. Nurodyta, kad surašymo metu tautybės ir kalbos buvo užrašomos pagal pačių surašomųjų pareiškimus, gi vaikų tautybė buvo užrašoma pagal tėvų pareiškimus.

Dabar paskelbta: lietuvių visoje Sovietų Sąjungoje buvo 2.665.000, tuo tarpu 1959 m. jų buvo 2.326.000. Taigi, padidėjimas per 11 metų — 339.000. Toliau nurodoma, kiek lietuvių gyvena okup. Lietuvoje, būtent, 1959 m. Lietuvoje buvo 2.151.000 lietuvių, gi 1970 m. jų skaičius siekė 2.507.000, atseit, lietuvių skaičius padidėjo 356.000. Pateikiamas ir lietuvių gyventojų skaičius Latvijoje. 1970 m. surašymo metu Latvijoje lietuvių esą pasisakė 41.000 gyventojų arba 1.7 proc. visų Latvijos gyventojų. Kadangi Maskviname pranešime nenurodyta, kiek lietuvių gyvena paskirose Sovietijos respublikose (pvz. Kazachstane, Moldavijoje, Gruziijoje ir t. t.), kyla klausimas: kur gyvena tie lietuviai? O jų gi pagal 1959 m. surašymo duomenis, už Lietuvos ribų, Sovietijoje, gyveno 175.000 ir 1970 metais gyveno 158.000. Kiti gyventojai, ne lietuviai, pažymėti Kazachijos bei kitų respublikų gyventojų rubrikose.

Gimtoji kalba surašymų duomenimis

Duomenys, liečiantys surašymų duomenis, liečia surašymų duomenis, liečia surašymų duomenis, liečia surašymų duomenis.

IŠ VISO PASAULIO

OKLAHOMA CITY. — JAV marinių vadas gen. Chapman pareiškė, kad mariniai nemazina savo disciplinos, nekeis taisyklių, nelaužys tradicijų. Mariniams reikia savanorių, tačiau mariniai nesako, kaip armija, mes jungiamės prie jūsų — "The Army wants to join you". Gen. Chapman pasakė: "Jie jungsis prie mūsų".

BELGRADAS. — Jugoslavijos vadų pasitarimas pasibaigė, paskelbdamas atsisakimą, kuriame įvairios tautybės kviečiamos bendrai dirbti Jugoslavijos labui. Nacionalizmas yra smerkiamas, kaip krašto išvystymo priešinys.

MASKVA. — Sovietų Sąjunga, negavusi užsienyje paramos statyti sunkvežimio fabrikui, nutarė jį statyti savo jėgomis. Kai įmonė prie Neberežnėje Čelni bus baigta, ji gamins 150.000 sunkvežimių per metus. Gretimai statyta Kamos elektros jėgainė, kurioje dirbo daug darbininkų, sustabdyta, nes darbo jėgos reikia įmonės statymui.

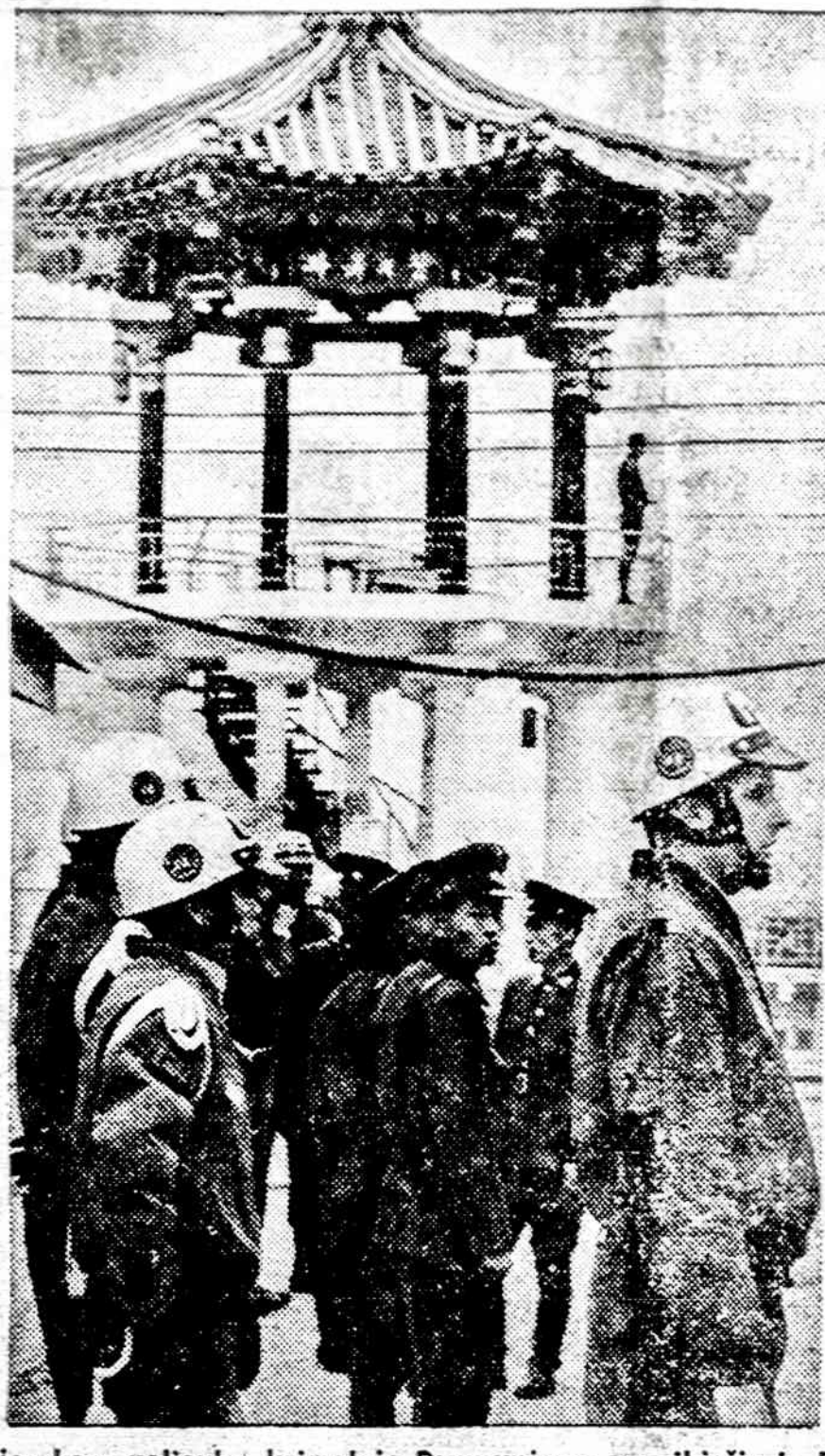
PHNOM PENH. — UPI korespondentė Catherine Webb, kuri jau buvo paskelbta žuvusia, buvo Kambodijoje komunistų paleista sveika ir gyva. Ji išbuvo jų nelaisvėje 23 dienas. Ji daug turinti papasakoti apie Viet Congo veiklą Kambodijoje. Komunistų dalinius sudaro išimtinai šiaurės vietnamiečiai. ORAN. — Alžire sugrįuvo seniai statyta mergaičių mokykla. Žuvo 12 asmenų, jų tarpe du mokytojai. Sužeistų buvo 120.

Amerikiečiai prastai maitinasi

WASHINGTON. — Vyriausybės praveisti tirimai, kurie kainavo apie 5 mil. dol., ištyrė Amerikos gyventojų mitybos papročius ir paskelbė, kad daugelis amerikiečių negauna pakankamai vitaminų ir kūnei reikalingų mineralų. Tas ypač pastebėta vargšų šeimose, kurių tarpe net ketvirtis visų patikrintų turi mažakraujystę labai išsivysčiusiame laipsnyje.

Blogiausiai maitinasi Appalachijos kalnų ir pietinių valstijų žmonės, tačiau ir juos pralenkia vargingos šeimos New Yorko mieste.

dėl gimtosios kalbos, liudija, kad lietuviai savo gimtąją kalbą laiko savo tautybės kalba daugiau už latvių ar estų. Lietuviai 1970 metais pasisakė lietuvių kalbą laiką gimtąja — 97.9 proc. (1959 m. — 97.8 proc.), latviai — 95.2 proc. (1959 m. — 95.1 proc.), gi estai — 95.2 proc. (1959 m. — 95.2 proc.). (B. d.) (E)



Korėjos karo pailauby kaimelyje Panmunjome amerikiečių ir Pietų korėjiečių sargybiniai gavo naujus, lengvus šalmus. Šioje grupėje matosi ir šiaurės Korėjos kareiviai, apgėrę sovietų senjio stiliaus uniformomis.

ČIKAGOS LIETUVIŲ OPERAI 15 METŲ

ČIKAGA. — Sekmadienį Čikagos Lietuvių Opera pastatė sukaktyvinę Giuseppe Verdi "La Traviata", kurios žiūrėjo pilna Maria HS salė žmonių. Spektaklis nebuvo iškeltas, sukakties proga, jokiomis iškilmėmis ar kalbomis. Tik programos leidinyje įdėtas Operos pareiškimas, kuriame dėkojama visiems prisidėjusiems prie 15 metų veiklos. "Traviatos" pastatymo dirigentas ir režisierius — Aleksandras Kučiūnas, padėdamas K. Oželio, dailininko J. Daugvilos, Alice Stevens, A. Gečo, Č. Rukūžos, K. Gijūnėlio ir M. Mačiulio.

Čikagos Lietuvių Operos pastatymų per 15 metų žiūrėjo apie 65.000 žmonių. Buvo pastatyta 14 operų ir Verdi "Requiem" bei B. Markaičio "Vilniaus Varpai". Iš pastatytų operų dvi buvo lietuvių kūriniai: "Karnavičiaus "Gražina" ir Gaidelio "Dana". Iš viso buvo pastatyti 46 spektakliai, o su šia "Traviata" — 49. Per Operos gyvavimo laiką dainavo 43 solistai.

Sukaktyvinės "Traviatos" vakar dienos spektaklyje debiutavo kanadietė dainininkė Gina Čapkauskienė. Be jos, operos pagrindinės rolės pirmą kartą pasirodė Čikagos Lyric operos dalyvis Bernardas Prapuolenis. Nauji solistų rolės buvo V. Marčiukaitis, Nerija Linkevičiūtė, Margarita Momkienė, V. Petrikonis ir P. Olis.

Operos valdyba: G. Kazėnas, S. Džiugienė, V. Radžius, J. Vičiūnas, G. Bičiūnaitė, V. Momkus ir V. Marčiukaitis, klausiamieji apie 15 metų sukaktį, pastebi, kad amerikiečių tarpe Čikagoje Lietuvių Opera jau gerai žinoma ir turi gerą vardą. Daug lengviau esą ką nors pasiskolinti, gauti bei ypatingų piniginių užstatų reikalingus daiktus ar nusamdyti orkestrą. Šiuo metu Opera sudaro apie 80 narių.

Paskutinis "La Traviata" spektaklis įvyks gegužės 8 d. Platusis spektaklio įvertinimą rašo Alfonsas Nakas.

LONDONAS. — Britams atsisakius duoti leidimus 10 sovietų pareigūnų atvykti į Londoną, sovietų valdžia ištrėmė vieną britų diplomatą.

RIVER HILLS. — Wsconsine susituokę praėjusių Čikagos miesto mero rinkimų nesėkmingą progą, jokiomis iškilmėmis ar kalbomis. Tik programos leidinyje įdėtas Operos pareiškimas, kuriame dėkojama visiems prisidėjusiems prie 15 metų veiklos. "Traviatos" pastatymo dirigentas ir režisierius — Aleksandras Kučiūnas, padėdamas K. Oželio, dailininko J. Daugvilos, Alice Stevens, A. Gečo, Č. Rukūžos, K. Gijūnėlio ir M. Mačiulio.

PORT AU PRINCE. — Naujas Haiti prezidentas paskelbė amnestiją visiems savo tėvo politiniams priešams, kviesdamas juos sugrįžti į tėvynę. Jis pareiškė, kad komunistai ir triukšmadariai nepageidaujami.



Pietų Vietnamo civiliams gyvenimas nelengvas, kada karas vyksta jau 20 metų. Šis senas vietnamietis dar nežymi žmogystis.

Vietname nemažai įvairių nelaimių

SAIGONAS. — Amerikos žuvusių skaičius praėjusią savaitę Vietname siekė 45. Nuo karo pradžios Vietname žuvo jau 45.019 amerikiečių. Tas padaro Vietnamo karą trečiu nuostolingiausiu karu Amerikos istorijoje. Tik I-mas Pasaulinis ir II-tras Pasaulinis karai davė daugiau žuvusių. I-mame žuvo 53.513 amerikiečių ir II-me — 292.131.

Mažinant kovos dalinių skaičių Vietname, pasitaiko vis daugiau žuvusių ir mirusių ne mūšio lauke. Tą pastebėjo korespondentai ir apkaltino Pentagoną, kad jis tyčia mažina kovose žuvusių skaičius, nukeldamas juos į įvairių kitų žuvimų statistiką. Pentagonas paneigia tokius tvirtinimus. Jis nurodo, kad mažėja greičiau tik kovos dalinių skaičius, pagalbiniai daliniai nemažėja. Sumažėjus priešų spaudimui, daugiau kareivių turi pramogoms laiko. O pramogose atsitinka ir įvairių nelaimingų atsitikimų.

Ne kovoje žuvusių didžiausią nuosimtį sudaro lėktuvų nelaimių aukos, apie 28% visų žuvusių. Toliau seka paskendimai — apie 9%, automobilių nelaimėse žūva 8%, toks pat nuosimtis žūva nuo nelaimingų atsitikimų su ginklais.

Kiniškai lengviau kaip angliškai

London Observer rašo, kad Amerikos mokslininkai nustatė, jog vaikai lengviau išmoksta kinų raštą skaityti negu angliškai "speltinti".

Philadelphijos mokykloje patirta, kad angliškai negalėję skaityti net tokių žodžių, kaip "pip" ir "lag", vaikai kiniškų žodžių išmoko iki 30, vieni per pus-trėčios, kiti per pusšėtos valandos.

Pasrodė, kad vaikams lengviau yra įsidėti ištaisus žodžius vietname charakterėje (kiniškoje raidėje) kaip iš abstraktių garsų vienetų lipdyti žodžius.

ROGERS KELIONĖS TIKSLAS — SUEZO KANALO ATIDARYMAS

RIYADH. — Saudi Arabija šeštadienį iškilmingai sutiko valstybės sekretorių William Rogers, kuris vakar išvyko į Jordaną, iš kur vyks į Libaną, Egiptą, Iraną, Rogers pareiškė, kad jo kelionės tikslas — priartinti taiką ir pastovumą Viduriniuose Rytuose. Susitarimas atidaryti Suezą kanalą prisidėtų sumažinant įtampas. Jau pats kalbėjimas yra naudingas ženklas, pareiškė sekretorius.

Pradėjo veikti Amtrak

WASHINGTON. — Nuo gegužės 1 d. Amerikoje buvo smarkiai sumažintas tarp miestų vaikščiojančių traukinių skaičius. Visą traukinių administravimą perėmė pusiau valstybinė Tautinių Keleivinių geležinkelio Korporacija, trumpai pavadinta Amtrak.

Praėjusią savaitę visa eilė organizacijų bandė per teismus sulaukyti Amtrak įvedimą, tačiau nepavyko. Šiuo metu Amerikoje yra mažiau keleivinių traukinių negu bet kada šiame šimtmečiuje. Buvo uždaryta apie 200 linijų.

Dubčekas vengia fotografų dėmesio

BONA. — Vokiečių žurnalas "Quick" paskelbė buvusio Čekoslovakijos komunistų vado Aleksandro Dubčeko fotografiją ir aprašymą apie jo dabartinį gyvenimą. Jis esąs savo gimtojo Bratislavos miesto parkų garažo vedėjas ir dirbąs penkis dienas nuo 6:30 val. ryto iki 3:00 val. po pietų.

Kada vokiečių fotografas pradėjo Dubčeką fotografuoti prie autobuso sustojimo vietos, Dubčekas paklausė priejės, ar fotografas moka angliškai. Sužinojęs, kad moka, Dubčekas fotografui pasakė: "Labai, labai prašau, jei, pone, nori man padėti, neik prie manęs".

Po darbo garaže Dubčekas daug laiko praleidžia savo darbe, Bratislavos pakraštyje, kur jis su žmona ir dviem sūnumis gyvena sename, vieno aukšto name.

Arabų spauda šią Amerikos valstybės sekretoriaus kelionę priima šaltai, nurodyma, kad Amerika visada palaikė ir palaiko izraelitais. Sovietų spauda tyli apie Rogers kelionę, nors yra manoma, kad ta tyla reiškia pritarimą. Sovietai yra susiinteresavę Suez kanalo atidarymu, kad galėtų sėkmingiau plėsti savo politinę įtaką Rytų Afrikoje ir Indijos vandenynė.

Prieš vykdamas pas arabus Rogers viešėjo Turkijoje. Čia jis susitarė dėl turkų opiumo auginimo. Turkų vyriausybė pažadėjo pati supirkti opiumą iš savo ūkininkų ir pamažu pakeisti opiumo laukus kitokiais augalais. Šiuo metu Turkijos opiumas yra svarbiausias Europos narkotikų gamybos šaltinis.

Saudi Arabijos karalius Faisalas aiškino sekretoriui Rogers, kad arabams labai svarbu turėti Jeruzalės šventyklos, kurios labai svarbios viso pasaulio musulmonams.

Kambodija neturi vyriausybės

PHNOM PENHAS. — Kambodijoje dar nėra vyriausybės, nes gen. Sirik Matak atsisakė būti premjeru. Jis anksčiau yra buvęs karališkas princas, vėliau to titulo atsisakęs, tačiau vis vien, dėl to nepopuliarus kai kurių aukštųjų kariškių tarpe. Nepitarimas paskatins jį atsakyti premjero vietas.

Asamblėjos pirm. Cheng Heng paskyrė kitą politiką Choup Hell, buvusį ministrą, buvusį Asamblėjos pirmininką ir ambasadorių Singapure, sudaryti naują valdžią.

Ištirs negrų IQ

Nacionalinės Mokslių Akademijos komitetas Washingtono rekomendavo, kad federalinės įstaigos imtųsi ištirti "genetinius faktorius žmonių elgsenoje". Tuo atsargiu pavadinimu norima pasakyti, kad siekiama ištirti, ar juodųjų žmonių protingumas (inteligencija), matuojant IQ bandymais, gali būti žemesnis kaip baltųjų. Akademijos pareiškime niekur aiškiai nepasakoma, kad klausimas liečia negrų IQ.

Tas raportas esąs rezultatas jau prieš 5 metus tos akademijos nario Dr. William Shockley tuo reikalu pradėtos studijos. Anketa tuo klausimu buvo išsiuntinėta 866 akademijos nariams, prašant pasakyti dėl Shockley reikalavimo ištirti juodųjų inteligenciją. Dr. Shockley nuomone, juodųjų vaikų JAV-bėse genetiniai žemesnio lygio gimsta dėl Welfare politikos, kuri skatina benkartų daugėjimą.

TOKIO. — Japonijoje yra 707,640 užsieniečiai iš 100 valstybių, jų tarpe 19,045 amerikiečiai.

KOMUNISTAI ŠVENTĖ GEGUŽĖS 1-Ų

MASKVA. — Gegužės 1-mos dienos parade Maskvoje žygiavo, lietui lijan, tūkstančiai darbininkų, moksleivių ir valstiečių. Karinio parado jau treči metai šia proga nėra. Brežnevo fotografija buvo vienintelė nešama parado dalyvių. Jis pats nuo I enino mauzoliejaus pasakė kalbą, kurioje pagyrė sovietų erdves laimėjimus ir neseniai į orbitą pasiųstą "Saliut" erdvėlaivį.

"Pravda" šventės proga priminė, kad gegužės 1-mos šventimas kilo iš Čikagoje tą dieną įvykusių 1886 m. riausių, kuriose žuvo 7 policininkai ir 6 darbininkai. "Pravda" pridėjo, kad Čikagoje ir šiandien dar yra priespauda, nurodyma į dviejų Juodųjų Panterų narių mirtį susišaudžius su policija.

Pekine, komunistinės Kinijos sostinėje, irgi įvyko paradas, džia parodė dideles raketas ir kuri priėmė pas Mao Tse Tungas. Tribūnoje matėsi jo žmona Chiang, pavadojuojas ir kariuomenės vadas Lin Piao ir premjeras Chou En Lai. Dalyvavo ir savo krašto netekęs egziliškas Kambodijos princas Sihanoukas.

Europoje Rytų Vokietija buvo vienintelis kraštas parade leides pasirodyti ir kariuomenei. Dėl to trys vakariečių komentatoriai Berlyne iškėlė protestą sovietams, nes Berlynas pagal sutartį turi būti demilitarizuotas miestas ir ginklų parada

čia neleidžiami. Ulbrichto valstosinėje, irgi įvyko paradas, džia parodė dideles raketas ir kuri priėmė pas Mao Tse Tungas. Tribūnoje matėsi jo žmona Chiang, pavadojuojas ir kariuomenės vadas Lin Piao ir premjeras Chou En Lai. Dalyvavo ir savo krašto netekęs egziliškas Kambodijos princas Sihanoukas.

Europoje Rytų Vokietija buvo vienintelis kraštas parade leides pasirodyti ir kariuomenei. Dėl to trys vakariečių komentatoriai Berlyne iškėlė protestą sovietams, nes Berlynas pagal sutartį turi būti demilitarizuotas miestas ir ginklų parada

JURGIS JASINSKAS

SPAUDOS PABIROS

(Tęstinys: "Pasivaikymas po mūsų periodinės ir neperiodinės spaudos laukus")

Kalbanti Lietuvos istorijos iškarpa

"O jeigu apilsis sunkiam darbe savo
Ir, nykstant spėjoms jau, nuliūsi, nerimsi,
Tai žvilgtelk į darbą jaunų draugų tavo —
Vienoj akimirkoj iš naujo atgimsi".

Dr. Vincas Kudirkas

Atgimsi ar neatgimsi, bet Vincas Kudirkos posmuoti patarimai yra tikri atjaunėjimo vaistai. Darbe. Nes darbas yra vienintelis įrodymas, kad žmogus gyvena, kad jis ko nors dar versta. Visa kita yra tuštuma...

Mūsų jaunimas, lietuviškasis prierauglis, yra tiek gyvas, kiek jis veikia, dirba lietuviškoje dirvoje. Tie lietuvių tėvų vaikai, kurie į tą lietuvišką dirvą nebeapsilenka įžengti ir čia padirbėti yra mirę; gyvi nebašnin-kai. Perdėkime tokiems kryžiu.

O tie, kurie dirba ir naujas vertybes kuria, — veiklos ir darbingumo ryžtu užkrečia besilpstantius senius.

Broliai, lietuvai, tu pavargai kasdieniniame darbe ir vakare nebeapsilenki ką nors atlikti. Yra išeitis: keltis rytą porą valandų ankščiau. Prailginsi gyvenimą (yra pasakyta: "vienintelė priemonė prailginti gyvenimą, su-trumpinti savo miego laiką") ir vakar nebeįėjusį darbą atliksi. Ir šios "pabiro" yra tokių ankstesnių iš guolio išlipimo rezultatas. Nepadoru ilgai drips-

ti "barzdottiems" lietuviams — seniams, kai barzdoti lietuviai jaunuoliai dirba, plūša ir naujų, pagirtinų vertybių sukuria.

Konkrečiai: grupė lietuvių tėvų lietuvių jaunuolių Bostone šiais t. y. 1971 metais, viešumai pademonstravo jų pačių susi-galvotą, kruopščiai paruoštą ir meniškai sukurta... — kalbančią knygą. Taip, tiesa!

Toji kalbančioji knyga ją "skaitantiems" — žiūrintiems ir besiklausantiems byloja apie vieno Lietuvos tautos ir valsty-bės laikotarpio (1860—1923 m.) įvykius. Ką ten, toje "knygo-j", matome ir girdime. Daug ką! Knyga skaitoma ekrane. Ja-me spalvoti vaizdai: didžiulis se-nosios Lietuvos žemėlapis, ku-rio ribos siekia tolimas rytų kraštų žemes iki Juodosios jū-ros. Tai Vytauto Didžiojo ga-dynė. Ir čia pat pats Vytautas prie Juodosios jūros... Toliau — praleidimai: kaip Lietuva, susi-dėjusi su Lenkija, silpo; kaip bajorai "dėl tuščio" maišo tar-pusavy draskėsi ir kas iš to vė-liau išėjo, iki Rusiją užėjo Lie-



"Du Paukščiai" laimėjo prizą Kodak foto mėgėjų konkurse. Paukščiai — dirbtiniai, jie apšviesti filmų prožektoriaus lempa.

tuvai savo okupacinę leteną. To viso "kalbančioje knygoje" nėra — perilgas ir labai sunkus darbas, laukias savo eilės ateityje.

"Kalbančioji knyga" nuosek-liai pradeda byloti 1863 m. su-kilimo pradant. Čia ir dvar-poniai savo baudžiavininkus iš-naudoja ir juos kankina, ir Gu-bernatorių-Korikas Muravjo-vas su savo garsiąja "Graždan-ka" Lietuvoje; ir 1863 metų Len-ge, ir to sukilimo malšintojai — kazokai. "Kalbančioje knygoje" vaizdai nepaprastu įspūdingumu ir istorine eiga keičiasi, pinasi, vienas kitą paryškina. Lie-tuva ir Lenkija to meto Euro-poje nėra izoliuoti vienetai. Jos surištos ir veikiamos visoje to meto Europoje buvusių įvykių ir istorinių personau. Visa tai prabėga pro "skaitytoją" — žiū-

rovą akis: po 1863 m. sukilimo numalšinimo — "savanoriška" kėlionė Sibiran, caro okupaci-jos naktis Lietuvoje, kovos už laisvę šaukliai: "Aušra", "Var-pas", Basanavičius, Šliūpas, Vin-cas Kudirka ir eilė kitų Lietuvos laisvės kovos galiūnų. Jų pa-stangų dalinis rezultatas — lie-tuviškos spaudos atgavimas.

Vaizdai kulverčiais keičiasi. 1914 m. įvykis Sarajeve, ko pa-pasėkoje — I-sis Pasaulinis Ka-ras; to karo žymesnieji perso-nažai: Vokietijos kaizeris Vil-helmas ir Rusijos caras Niko-lajus su jo karališkoje pilyje įsi-veisusiu parazitui — Rasputinui. Karo eiga ir nusilpimo žymės, išsiskaidusios Rusijoje 1917 me-tų Vasario, o vėliau — Spalio mėnesio revoliucijas. Revoliu-cinės kovos Petrapilio gatvėse, tų revoliucijų vadai: Kerens-kis, Leninas, Trockis ir kt.

Tų Europos ir Rusijos įvykių eigoje neišvengiamai įsijungia ir lietuviai, siekia Lietuvai ne-priklausomybės. Ir, štai, didy-sis lietuvių seimas Petrapilyje 1917 m. Čia to seimo eiga pa-vaizduota atitinkamų kalbiniu-rašytinių tekstų ir dalininko Varno garsiaisiais šaržais, pa-imtais iš albumo: "Ant politi-kos laktų".

Čia būtina viena pastaba: "Kalbančioje knygoje" pasirodą asmenys, ypatingai lietuviai, tu-rėtų būti pažymėti pavardėmis ekrano apačioje. Tuos įvykius žinantiems nelabai svarbūs, bet naujiesiems žiūrovams, nepažįs-tantiems tų asmenų (pvz. gen. Nagevičiaus, prof. A. Voldemā-ro, adv. M. Šlezevičiaus, kan. Tu-mo-Vaižganto ir kt.), susidaro galvosūkis: kas čia tokie rō-domi ir ką jie yra davę Lietu-vai?

Taipgi, darant kritiškąs pa-stabas, reikia neužmiršti viena stambi "smulkmena": Lietuva nepriklausomybę išsikovojo ne tik Rusijoje įvykusių pervers-mų ir revoliucijų pasekmėje, bet pati Lietuva savo sunų — sa-vanorių ir karių nuopelnu išsi-kovojo tą nepriklausomybę. Tą reikėtų vaizdinėje knygoje iš-ryškinti ir parodyti. Taip pat nepriklausomos Lietuvos gyve-nimo vaizdai galima būtų įvai-riau paryškinti, neapsiribojant gražiais — žaviais Lietuvos gamtos vaizdais ar pastatais.

Tokios pastabos nėra kaltini-mai ruošėjams, bet tik pageida-vimai ir patarimai, kad "Kal-bančioji knyga" įgytų dar ryš-kesnį ir gražesnį pavidalą.

Skaitytojau, ar tu matai, kaip toji knyga ruošinama? Sakai — ne! O aš mačiau! Ne visą tą sun-kųjį darbą, bet jo dalį: mačiau, kaip iš mažų nuotraukėlių su-deliojami įspūdingi vaizdai ek-rane, mačiau, kiek darbo ir laiko reikia tokioms nuotraukoms, iš įvairiausių knygų surankio-toms, suvalifikuoti, jas pada-ryti, ir aš mačiau, kad tą mil-žinišką darbą dirbo ne kokie is-torijos specialistai, ne kokie ap-mokami valdininkai ar pareigū-nai. Ne! Jį dirbo lietuviai jau-nuoliai, studentai. Aš juos ma-čiau! Ir jų atliktą darbą ma-čiau. Ir to darbo rezultatus. Po viso to, aš "barzdotas" (amžiū-mi) lietuvis tariu tiems barz-dotiems jauniems vyrams ir ne-barzdotooms mergaitėms:

"Geras sumanymas, gera idė-ja, geras Lietuvos istorijos iš-karpas įkūnijimas, kilnios pa-stangos ir visai naujas būdas — metodas Lietuvos istoriją mūsų lietuviškose mokyklose dėstyti".

istorijos knyga" tą mirtino nuo-bodumo programą lietuviškuose parengimuose gali paversti įdo-miausiu ir vertingiausiu tuose parengimuose dalyvaujantiųjų pobūviu.

"Kalbančioje knygoje" vaiz-das veja vaizdą, istorinis įvy-kis kitą istorinį įvykį; pareina pavieniai asmenys, jų vienaip ar kitaip paveikti, pasirodo fron-to kariai, sukilimo ir karo mūšių scenos, Rusijos revoliucijose da-lyvaujančių "pilkųjų masių" mi-nios ir daugelis kitokių.

Visa tai vyksta istorine eiga prieš žiūrovų akis ir ausis: ek-rane rodomi vaizdai ar pavieniai asmenys visą laiką lydimi ati-tinkamos muzikos ar dainų gar-sų ir parinkto teksto skaitytojų — aiškintojų balsu.

Ir kas visa tai padarė? Buvo tarta: Bostono lietuviai, studen-tai, pasivadinę "istorijos mėgė-jais".

Romas Šležas (filmuotojas ir visų vaizdų ekrane įkūnytojas; Algis Antanavičius, ("Kalban-čio knygos" sumanytojas); Lai-ma Antanavičiūtė, Birutė Vaič-jurgytė, Mykolas Drunga ir Ge-diminas Margaitis (tekstų ska-i tytojai). (B. d.)

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BŪTULIS

UTENOS KLUBAS

Utenos klubo mėnesinis susi-rinkimas įvyko balandžio 19 d. Į lubą įstojo Albertas Narkutis. Buvo skaitytas ir priimtas pe-reito susirinkimo protokolas. Susirinkimas išklause valdybos pranešimą bei aptarė svarbius klubo reikalus.

Klubas jau rengiasi savo me-tiniam piknikui, kuris įvyks Leppos darže birželio 6 d. Iš-rinkta ir pikniko rengimo ko-misija iš B. Žemguliūnės, V. Juškos ir A. Nakučio.

Po susirinkimo buvo vaišės.

V. J.

Šunų epidemija

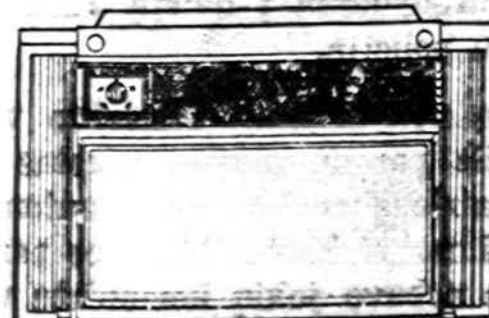
Lake apskrityje, Čikagos priemiesčiuose pasirodė gan reta šunų liga, kuri jau nužū-dė 200 gyvulių. Ta liga yra — širdies kirminas, kurį šunės gavo iš uodų pernai vasarą. Liga užmuša šunį per 6 — 8 mėnesius. McHenry apskrity-jė serga apie 40% visų šunų. Šunės ima kosėti, nusilpnėja, praranda apetitą ir suplonėja. Tie širdies kirminai paveikia šuns plaučius, kepenis ir šir-dį. Jei uodas įkanda susirgusį šunį, jis gali perduoti tą ligą sveikam šuniui. Paprastai šis parazitais užtikamas Florido-jė ir kitose pietinėse valstijose.

Now at GLASER'S



There's no reason
for a hot summer day
to last all night.

Get The Sleeper
Air Conditioner.



Cools with whisper quiet performance...
let's you sleep in peace.
Pick one up... carry it home!
Features built-on window kit.
Installs in minutes.
Four handsome models—
5,000, 6,000, and 8,000 BTU's.

Model L06-106

Airtemp

AUTHORIZED AIRTEMP DISTRIBUTOR



GLASER'S FURNITURE AND APPLIANCE COMPANY

5115-5123 So. KEDZIE AVE.

PRospect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsąkiusios 10 ar dau-giau egzempliorių, nemoka pašto persuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

How a minus
on your paycheck
can be a plus
in your future.

Sound confusing? It isn't, really. When you join the Payroll Savings Plan where you work, an amount you designate will be set aside automati-cally from each paycheck. That's the "minus."

That amount will then be invested in U.S. Savings Bonds. That's where the "plus" comes in. Because you're automatically saving for your future, with one of the safest investments there are: U.S. Savings Bonds.

And, by deducting a little at a time from each paycheck, you don't feel the pinch financially. Before you know it, you'll have quite a tidy sum tucked away.

And now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds—for E Bonds, 5½% when held to matu-

ity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra ½%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Put a little "plus" in your future. Join the Payroll Savings Plan.



Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember, Bonds are a proud way to save.

Take stock in America.

Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

PRITRUKS VIETOS PO SAULE

Florida gali nueiti Kalifornijos keliu?

(Laiškai iš švento Petro Miesto)

2

Saulė ir smiltys

Mano dienos, mano amžius. Prie jūros nėra skirtumo. Po kojomis penkių mylių vientisio platau kaip "turpaikis", lygaus kaip stalas, švelnaus kaip vikunos kailis ir balto kaip dramblio kaulas smėlio paplūdimys. Eitum iki pasaulio ir paties savo galo tuo keliu į nežinią, bangos po bangos užliejamas, truputį už savo kraują vėsesnio Meksikos įlankos vandens purslomis pagaivinamas.

Amžinai saulėta, amžinai pietvakario vėjas, kurs bangų sketeromis skrisdamas pasisemia gailaus sūraus vandens garų ir krante esantį gaivina nebe sausų kontinentinių, o vėsia drėgno oro srove.

Saulė jaučiamai kaitina galvoviršį. Bet kur ji? Diena karšta, šilta, spindulių visa atmosfera pilna, bet pačios radiacijos ver smės, kaip būdavo matoma Čikagoje, Winnipege ir kadaise Lietuvoje — nėra. Keliu galvą kiek aukščiau begalima. Pačiame dangaus čiukure bešvitanti ji, Saulė, mūsų visų sutvėrėja, motina ir mylimoji. Kaip aukštai ji dangumi važiuoja, norint įsivaizduoti, reikia išmatuoti savo šešėlį, kurs St. Petersburgo dienovidžio metu buvo tik pusės pėdos, o Miami, sako, šešėlis visiškai dingsta! Bet tai dar išmatuosiu vėliau.

Paplūdimyje, kiek akys užmato, viename gale ir kitame gale, mažesniais ir didesniais susibūravimais marguliuoja žmonės. Iš jų odos spalvos atsiskiria iš kokio klimato atvykę ir kaip seniai čia gyvena. Baltaodžiai padarė nebeatitaisomą klaidą auctochtonus raudonodžius išnaikindami ir importuotais juodaodžiais užveisdami, nes pa-

plūdimiuose gali gauti visiškai realią iliuziją, kad čia iš senų senovės grynakraujų raudonodžių indėnų gyvenama ir tarpe jų vienas kitas blyškaveidis su lavoninės spalvos balzgana oda nordikų rasės ateivis įsimaišęs. Saulė baltaodžius daro raudonodžiais. Faktas.

"Katei žertai, pelei smertis"

Nuo rugsėjo mėnesio šventas Petras nebeatė lietaus lašo. Okeanas, Gultas ir nesuskaitomos įlankos pilnos vandens — gražaus, žalsvo, kaip krikštolas permatomo, žmogaus dar nesuteršto vandens, o žingsnis kitas nuo palūdimio, visa gamta ištroškusi, išdžiūvusi, bet fasoną laiko! Gėles ir dekoracinius augalus savininkai palaisto, o savininkų neturincius motina gamta pati globoja — Floridos ore tiek drėgmės, kad rytmečiais rasa nuo namų stogų laša. Kaktusai buvo gudriausi — jie pritaikė storus lapus ir kotus, kuriuose vandenį taupo sausai dienai. Bet lelijos, azalėjos ir palergonijos tai tik rytmečio rasos lašelyčiai laikosi... Sunki kova už būvį florijoje, bet bene dar sunkesnė faunoje.

Paplūdimiuose vietomis ir laikais žuvėdros savo socialinėmis charakteristikomis iki įkyrumo reiškiasi: čia jos vaikščiodamos aplinkui dvikojus žmones, atrodo, juos pamėdžioja, čia skrisdamos per žmogaus galvą, tiek jau nebeapaiso, kad sparnų gailais užkabina. Savo tarpe ant smėlio reveransus darinėja, žuvėdriškai šnekasi, rodos, pavyzdingiausiai sugyvenanti sparnuočių rūšis. Bet reikia tik kuriai pagauti žuvelę ar vėželį ar valdžiamą daiktą bryzą iš žmogaus,

kaip tuo pačiu akies mirksniu prasideda žutbutinės lenktynės: jei ji nespėjo praryti, ją pasivijusios kitos kashn iš paties snapo išplėšia.

Linksmiausia sparnuočių rasė yra tokie mažiukai paukšteliai ant plonyčių kojyčių su ilgais kaip ylos snapeliais. Tai socialiausi sutvėrimėliai, kurių pavieniui niekada nerasi, o vis spiečiais. Tam tikrais dienais laikais jie iš kažkur atskrenda į paplūdimį ir bangai atslūgus, kol kita užlieja, nepaprasta savo koms greitenybe bėgioja ir snapų ylonis į smėlį bado. Patikrinus smėlį pasirodė, kad bangos tame smėlyje išmeta mažiųjų jūros vėželyčių, kuriuos tie paukšteliai linksmai bėgiodami į savo gūžius renka.

Pasisekė bangos atoslūgyje rasti nedidelę, bet sveiką, gražią končelę (conch shell). Tokios niekas atgal į vandenį nemeta.

Nešdamas rankoje namo jaučiau, kad kažkas man kutena delną. Krūptelėjęs pažiūriu: iš končelės dvi vėžlio kojytės iškištos. Bandžiau ir gervučių ir piktuočių jį iš ten ištraukti arba išdingiausiai sugyvenanti sparnuočių rūšis. Bet reikia tik kuriai pagauti žuvelę ar vėželį ar valdžiamą daiktą bryzą iš žmogaus,

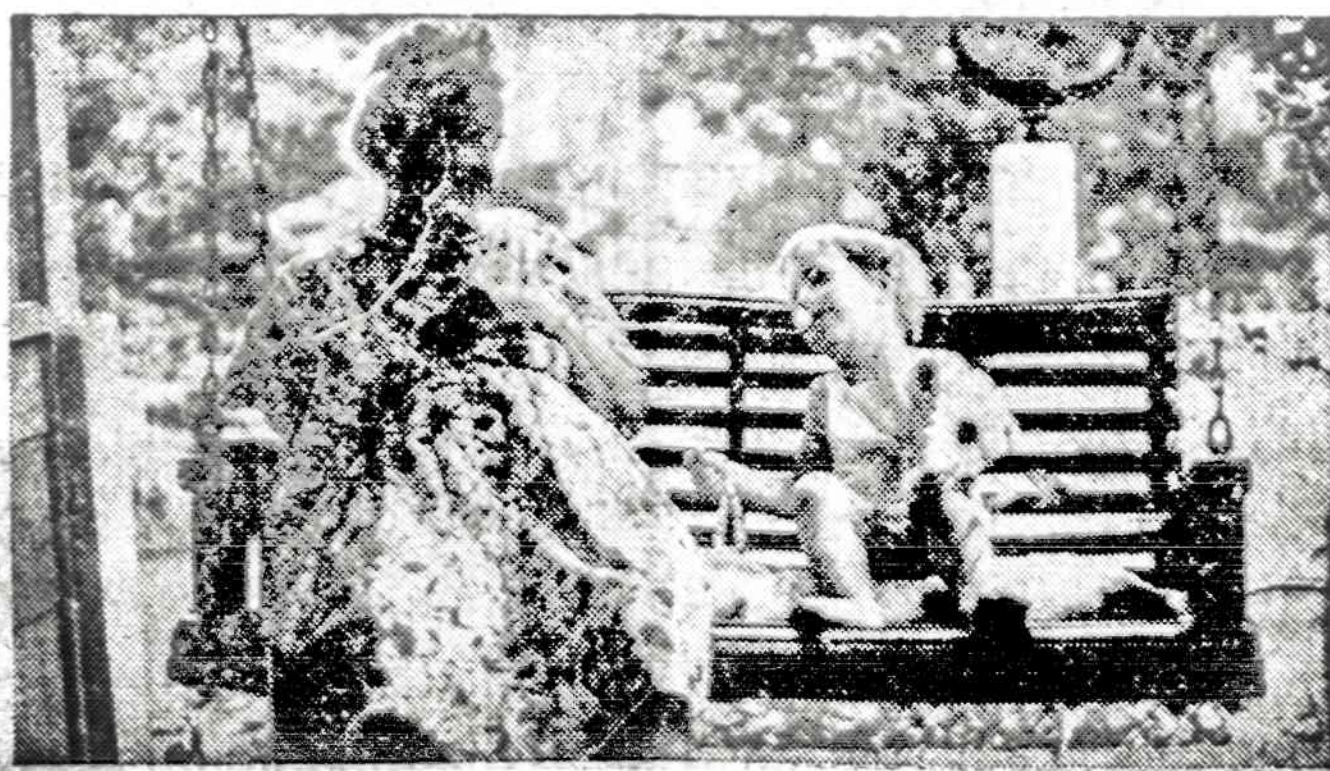
mentaliai atsitraukia į končelės labirintus. Iš viso elgesio buvo aišku, kad vėželis vienuolis (Crab hermit) pažaisti mėgtai, bet savo okupuotos gyvenvietės atiduoti nemano.

Kadangi končelė nėra vėžlio namai, o šis vienuolis yra tik užurpatorius, aš jaučiuosi turįs lygią teisę ir nusprendžiau hermitą varu priversti išsikraustyti, palikdamas jį kiaučė už durų.

Kitą rytą končelė tebebuvo vietoje, o iš jos žiočių kojytės iškišęs buvo nebegyvas hermitas. Kad ir ne nuosavas, tačiau home — sweet home...

Saulė į save traukia žmones

"Jei mums nepasiseks pakeisti savo orą, kad šaltų ir snigtų, mes neturime būdų kaip sustabdyti vis labiau didėjantį žmonių antplūdį į St. Petersburgą, pasakė Dr. Ronald Carroll, architektas ir ekonomistas, savo kalboje žemės Savaitės paminėjime. Kadangi tas žmonių plūdimas greičiausiai negalės būti sustabdytas ar sumažintas, "mes turėtume pradėti būti labiau selektyvūs, tai yra bejsileisti tokius žmones, kurie mokės ir norės nepažeisti, o padėti išlaikyti mūsų mielą gyvenimo būdą."



Dviejų kartų atstovai praleidžia mėnesį popietę. Iš Kodak bendrovės foto konkurso.

Dievai eileraščiuose

Visų tautų praeityje ir civilizacijos bei kultūros vystymosi eigoje svarbų vaidmenį vaidino

dą ir nepaversti St. Petersburgą į lūšnynus...

Pirmą kartą nuo Floridos apgyvendinimo pradžios visa eilė Floridos pareigūnų pakėlė balsą, kad jau atėjus aukščiausias laikas apsaugoti Floridą, kad ji nepataptų tokia, kokia dabar jau yra Kalifornija. Tam jie numato vienintelį tikrą būdą: vienaip ar kitaip suvaržyti apsigyventi norinčių antplūdį, panaudojant miestų planavimo zonų metodus, ekonominį planavimą bei vystymą ir t. t.

Dr. Carroll numatęs "milžinišką žmonių antplūdžio padidėjimą". Tai esąs iššaukimas Pinel los apskrčiai. Kokius žmones St. Petersburgas sugebės patraukti, priklausys nuo namų, kurie čia bus statomi. "Žmonės čia plūs net jei tapsime lūšnynas", jis perspėjo. Dėlto St. Petersburgas turės bandyti patraukti žmones, su didesniais pajėgumais (reikią, turtingus) ir tokią industriją, kuri neteršia aplinkos.

Dabar St. Petersburgas turės didelį nuosimintį gyventojų pensininkų, kurie daugiau negu jaunieji yra reikalingi nemokamo arba subsidijuojamo medicinos ir kitokio patarnavimo, bet du trečdaliai tos kategorijos gyventojų pajamas teturį mažesnes negu po \$7,000 metams, gyveną pigiuose namuose, patys neišsiverčia, o reikalavimus statybos didesnius už tuos, kurie išsiverčia.

J. Pr.

(Bus daugiau)

religinė mitologija. Kada dar žmonės nemokėjo išsiaiškinti įvairių gamtos reiškinių, tai tam kūrė įvairias antgamtinės būtybes, pridurdami joms ir antgamtinės galios, dievybės. Dievų buvo visokių — gerų ir blogų, daugiau ir mažiau galingų vyrų ir moterų. Jie visi turėjo ir žmogiškąsias savybes, kaip meilę, užuojautą, pyktį, neapykantą, keršto jausmą ir t. t.

Pagal savo būdą ir gyvenimo sąlygas, lietuviai irgi buvo susikūrę, (o gal kaip ką ir iš kitų pasikoline), savo dievus, jų garbinimui šventoves ir apeigas. Turėjo tam ir šventikus, kaip vaidilais, vaidilutes, krivius. Apie tai randame ne tik mūsų istorijoje, bet ir tautosakoje.

Štai Jonas Valaitis, pasiremdamas mūsų protėvių mitologija, tautosaka ir girdėtais Lietuvos kaimo pasakojimais apie dievus, parašė ir išleido rinkinį "Senovės lietuvių dievai". Rinkinėlį parašytas eileraščių forma. Vaizdeliai duoti apie aštuonis senovės lietuvių dievus. Štai jie: Perkūnas, Žemėpatis ir Žemyna, Lino dievas Vaisžangas, Gabija, Pirmoji Laumė, Dievė Lėta ir laumės, Milda ir Ragutis. Eileraščių forma parašytose kūriniuose, dievai gyvena su visomis jų prigimčiai būdingomis savybėmis. Čia griausmus su žaibais svaido rūstus tei-

singasis Perkūnas; čia laumės savo burtus skleidžia; čia Milda meilės svaiguly ir kitiems meilę dalina, nors Perkūnas dėl to labai rūstauja... Ir taip kiekvienas dievas žmonių tarpe turi savo vietą, uždavinį, — na, ir rūpesčius.

Yra ir poetiškai gražiai sueliotų posmų. Pavyzdžiui:

Skaidrią dieną debesėlis
Dengė saulę be skubos.
Pioves sieną, bernužėlis
Plakė dalį prie gubos. (19 p.)

Arba:

Meilė juos vedžiojo
Dengė saulę be skubos.
Jiem sidabrą klojo
Mėnuo ant takų. (24 p.)

Eileraščiai be jokių pašalinių manierių, skaityti lengvi, tinka ypač jaunimui pažinti nors dalelę mūsų mitologijos. Knygėlė 54 puslapių, gražiai išleista; žali viršelį puošia Rimšos skulptūros nuotrauka — "Riteris". Spausdinta "Naujienų" spaustuveje. Gaunama Naujienose. Kaina nepažymėta.

P. Venclova



BUY U.S.
SAVINGS
BONDS

WHERE YOU BANK OR WORK

SLA SUSIVIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILLJONUS dolerių savo apdrausimams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ilgą pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą tad jo apdraudą tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama LIETUVIŲ KLUBU ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIJIMO darbus.

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

5%

PASSBOOK SALE!

AT

UNION / FEDERAL

UF

3430 So. HALSTED

523-2800

\$37,000,000 AND GROWING!

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!



Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

DR. ANNA BALIUNAS

AKTIV. AUSU. NOSIES
IR GERKLIS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2853 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

Telefonai: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HElock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, treč.
ir šeštadieniais susitarus.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Treč. ir šeštadieniais uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien. ir penktadien. nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradien. ir ketvirtadien.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštadien.
diena nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradien. nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadien. nuo 6-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofiso telefonai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERU ligos
Ofiso telefonai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadien.
nais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HElock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonai: HE 4-2123
jei neatsiliepiu, tai telefonai: GI 8-6195

SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bap-
dazai. Speciali pagalba kojom.
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084



SKAITYK PATS IR PARAGING
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS



Marquette Parko namų savininkų draugijos nariai pasisakė prieš pigių namų statybą. Labai dažnai pigiuose namuose apsigyvena pigūs žmonės, kurie visiškai nupigina vertingas nuosavybes.

MARQUETTE PARKO ŽINIOS

Namų Savininkų organizacijos susirinkimas

Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijos narių susirinkimas įvyko balandžio 16 d. vietos lietuvių parapijos salėje. Susirinkimą pradžioje pirm. Juozas Bacevičius, padėkodamas nariams ir svečiams už gausų dalyvavimą, praėjo susirinkimo protokolą perskaitė sekretorius Antanas Stakėnas. Protokolas vienbalsiai buvo priimtas.

Stasys Patlaba pristatė naujus narius, išreikšdamas pasitikėjimą, kad jie atkreipė dėmesį į valdybos paraginimą vietos lietuvių, kad jie stotų į organizaciją ir prisidėtų prie šios kolonijos reikalų gynimo. Pirmininkas Bacevičius taip pat pabrėžė, jog juo organizacija turės daugiau narių, tuo jos balsas bus svarbesnis. Be to, jis pasiūlė 69 gatvę nuo Western iki California pavadinti Simo Kudirkos vardu. Pagal jo planą tas gatvės tarpas turėtų būti apsodintas gelėmis ir uždarytas motoriniam judėjimui.

Jonas Evans tą sumanymą parėmė. Įvyko gyvos diskusijos. Išryškėjo nusistatymas, kad pirmiausia reikia atsi-
klausti vietos bižnierių ir bendrai tos vietovės gyventojų. Vadinasi, patirti iš jų, ar jie tokiam planui pritaria.

Vicepirmininkas Juozas Bagdžius kalbėjo apie gresiantį kolonijai pavojų iš rytų pusės, išdėstydamas švietimo tarybos planus, susijusius su mokyklomis (vežiojimu iš rytų mokininių į mūsų vietos mokyklas).

Algis Regis kalbėjo apie Sv. Kazimiero kapines. Pažymėjo, kad daug jau laimėta. Tačiau dar daug kas turi būti laimėta. Esą, mūsų pastatyti paminklai yra išvietinami ir patvoriūs. Jie buvo statyti sunkiai uždrib

GRADINSKAS

TURIME APARATŲ SU
PENKIŲ METŲ
GARANTIJA
TRANZISTORIAMS

2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto, — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Tel.: HElock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KELIONES Į LIETUVĄ IR IS LIETUVOS

Jeigu šiais 1971 metais rengiatės važiuoti į Lietuvą arba išvykti iš Lietuvos savo gimines, tai jau metas iš anksto užsisakyti vietas, nes vėliau jų tikrai pritrūks.

VLADAS RASČIAUSKAS pirmas pradėjo organizuoti keliones į Lietuvą ir jau auvežė virš 20 grupių. Ateinančia vasara jis organizuoja net 8 ekskursijas. Pirmosios dvi jau pilnos, bet liepos 6, 19, 26 ir rugpjūčio 9 d. ekskursijose dar yra kelios laisvos vietos, bet joms reikia skubiai registruotis. Visais kelionės reikalais kreipkitės į

WALTER RASK - RASČIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

Every year we fail
to educate thousands
of potentially
successful citizens
because they're
mentally retarded.

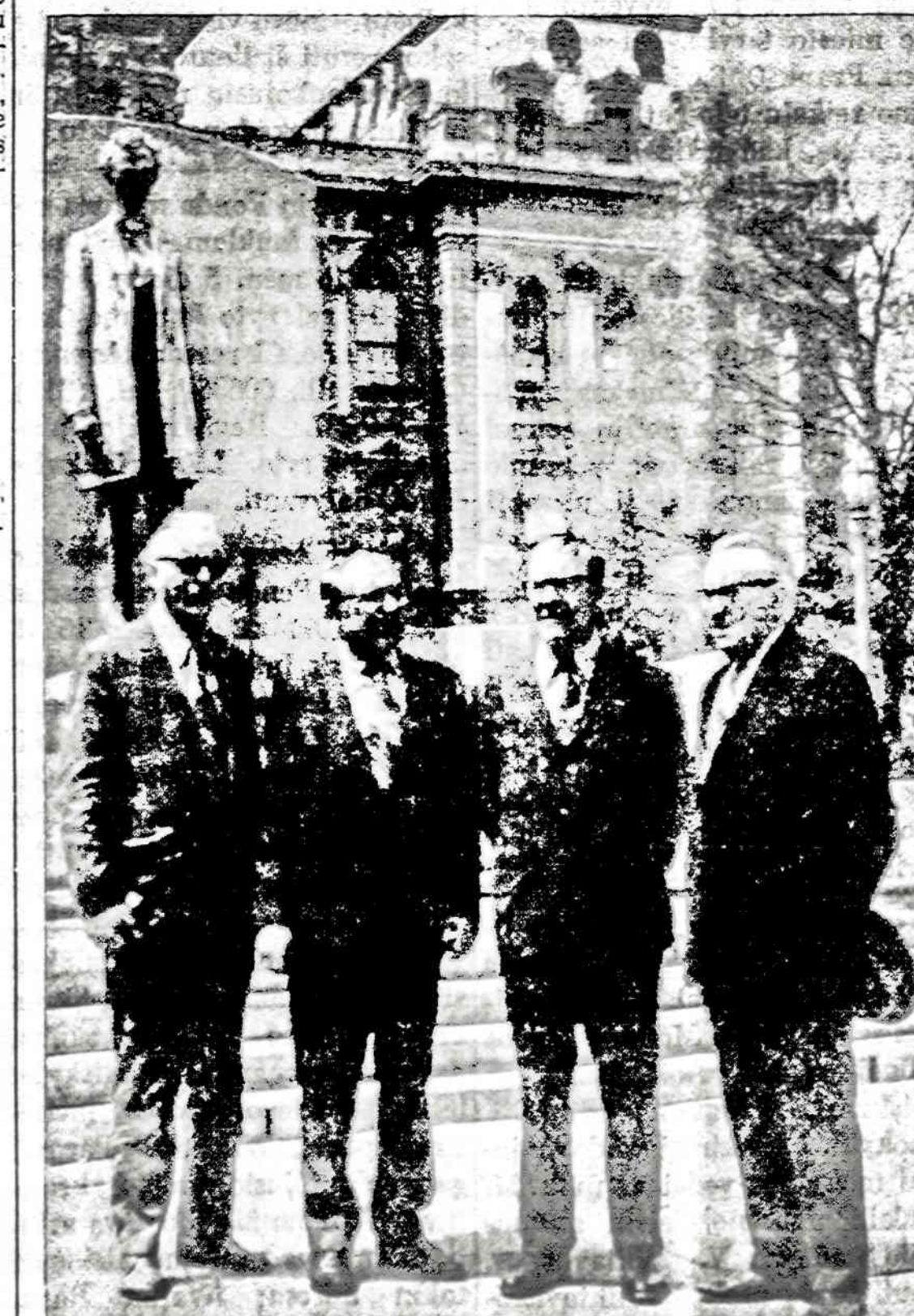
And we're supposed to
be so smart.

Do something. A free booklet
will tell you how you can help.

Write: The President's Committee
on Mental Retardation,
Washington, D. C. 20001.

Name _____
Address _____
City _____
State _____ Zip Code _____

Published as a public service in cooperation with The Advertising Council.
AD MAT NO. MR-41-57
(1 column x 55 lines)



Lietuvių Marquette Parko Namų Savininkų Organizacijos atstovai Springfielde, Illinois valstijos sostinėje, šių metų balandžio mėn. 20 dieną paveikslė matomi vyrai buvo nuvažiavę protestuoti prieš projektuojamą pigių butų įstatymą. Iš kairės į dešinę paveikslė stovi: Vitoldas Petrauskas, Juozas Bacevičius, Antanas Stakėnas ir Petras Stakauskas.

kykimo amžiaus vaikų antplūdis kelia susirūpinimą. Paskui vaikus seks ir tėvai. Pigių namų statyba gali skaudžiai atsiliepti, nes su atsiradimu nepageidaujamo elemento gali nuosavybių vertė sumažėti. Jau atsirado "vaduotojų", kurie kalbina namų savininkus įsipareigoti, kad jie niekur nesikels.

Atsargiai su tokiais įsipareigojimais, nes jie gali būti panaudoti prieš mus pačius. Pirm negu padėti savo parašą po bent kokių įsipareigojimų, patartina susižinoti su valdyba ir išgirsti jos nuomonę.

Pirmininkas Bacevičius, padėkodamas už rimtą svarstymą kolonijos reikalų, prašė visus dalyvauti Spaudai paremti baliuje, kuris įvyks gegužės 22 dieną Marquette Parko parapijos salėje.

Stasys Patlaba

Akių ligų specialisto paskaita

Dr. Mindaugas Vyngantas pareiškė savaitę Drake viešbutyje darė pranešimą tema: "Retinal Detachments in the Juvenile" Chicago's Ophthalmological Society susirinkime apie jo patyrimus, gydant vaikų ligas. Pranešimas dalyvių tarpe sukėlė didelį susidomėjimą ir diskusijas.

Dr. Vyngantas š. m. sausio mėnesį buvo priimtas narių ir viršminėtų sąjungų po to, kai po nuodugnaus pasirodymo iš karto išlaikė pereinamąjį birželio mėnesio American Board of Ophthalmology specialybės egzaminus ir buvo pripažintas šios srities specialistu. Šiais metais jis yra kandidatas į akių specialistų daktarų akademiją (Academy of Ophthalmology), kurią primama tik tam tikrą laiką išbuvus kandidatui ir jei akademijos nariai nubalsuoja kandidatą priimti.

Dr. M. Vyngantas profesorius Illinois Universiteto medicinos fakultete ir jau keletą metų užsiima privačia praktika Chicagoje, daugiausia darydamas retinos operacijas (oblatio). Yra įvairių tautybių ligonių jo pacientų tarpe. Pats daktaras jaučia didelį vidurinį pasitenkinimą, kai labai jautri retinos operacija pasiseka ir tuo išgelbėjamas žmogaus regėjimas. Tokią pagalbą Dr. Vyngantas yra suteikęs ne vienam lietuviui.

Profesorius Mindaugas Vyngantas yra vedęs Austę Paliokaitę, kuri Chemijos daktaro laipsnį prieš keletą metų įgijo Illinois universitete (Urbanoj). Po to atlikus "post doctoral" studijas ir mokslinę praktiką Chicago universitete kaip profesorius asistentė, perėjo profesoriauti ir dirbti mokslinius tyrimus Northwestern universitete Evanstone. E. P.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— SLA 134-tos Moterų Kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, gegužės 6 dieną, 7:30 val. vak., Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Visos narės kviečiamos atsilankyti.
C. Austin, fin. rašt.

— Bridgeporto Lietuvių Namų Savininkų Drijos mėnesinis narių susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 4 dieną Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vak. Kviečiame visus narius ir narys susirinkimą nes yra svarbių reikalų. Dr. Joz. Kostas Stula mirė praėjusio mėnesio, tai turėsime išrinkti naują uždavinį ir taipgi yra kitų svarbių reikalų aptarti.
A. Kaulakis, rašt.

— Joniškėdžių Labdarėbės ir Kultūros Klubo narių eilinis susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 4 d. Talman salėje, 4500 So. Talman Ave. Ilygiai 8:00 val. vak. Visus narius ir narys kviečiame atsilankyti, nes yra daug reikalų aptarti ir pranešimus išklaisyti. Po susirinkimo bus pagerbiamas motinų vakariene ir kit.
Antinette Kelys, rašt.

— SLA 36-tos Kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, gegužės 5 dieną Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vak. Visi nariai ir narės kviečiami ir susirinkimą. Kurie dar neužsimokėję savo nario mokesčio, tai būtina užsimokėkite, kad neliktumėt suspenduoti.
A. Kaulakis, rašt.

help your
HEART FUND
help your HEART

Help Keep
Our Economy
Strong

BUY U. S. SAVINGS BONDS

GUZAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GELIS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėles ir vainikėlius
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1222

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telefonai: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telefonai: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YARds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonai: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS CIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228

649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228

South Holland, Illinois

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, MAY 3, 1971